

Nr 167.

Av herr **Olsson** i Mora **m. fl.**, med förslag till lag om ändrad lydelse av 15 § i lagen om kommunalstyrelse på landet den 6 juni 1930 m. m.

Vid tvenne tillfällen, nämligen åren 1930 och 1934, har riksdagen uttalat sig för en skärpning av det kommunala utskyldsstrecket såsom valbarhetsvillkor. Riksdagen har ansett det såsom en rimlig fordran, att de, som erhålla kommunala förtroendeuppdrag och åt vilka sålunda överlåtes att disponera över kommunens och skattebetalarnas medel ävensom beträffande kommunalnämndens ledamöter att förvalta kommunens egendom, uppbära dess inkomster och i övrigt handha dess drätsel, ha det samhällsintresse och ekonomiska oberoende, att de för egen del både vilja och kunna fullgöra de åligganden till kommunen, som de åläggas och utkräva av andra.

I anslutning till denna fordran beslöt fjolårets riksdag i samband med antagandet av lag om kommunalstyrelse i Stockholm, att den ej kan vara stadsfullmäktig, som häftar för honom påförda utskylder till staden, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna kalenderåren. I konsekvens härmed inskrevs motsvarande behörighetsvillkor i lagen om folkskoleväsendet i Stockholm. Riksdagen anhöll samtidigt att Kungl. Maj:t i anslutning till riksdagens i skrivelser i ämnet åren 1930 och 1934 gjorda uttalanden efter verkställd allsidig utredning av frågan om fullgjord skattebetalning såsom villkor för valbarhet och behörighet till kommunala förtroendeuppdrag måtte för 1936 års riksdag framlägga förslag till lagbestämmelser i ämnet.

Vid framläggandet för fjolårets riksdag av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om kommunalstyrelse i Stockholm förklarade sig föredragande departementschefen icke kunna tillstyrka införande av de valbarhetsvillkor, varom riksdagen gjort framställning. Vid utgången av år 1935 var den av fjolårets riksdag begärda utredningen ännu beroende av Kungl. Maj:ts prövning, och det har icke genom trontalet eller på annat sätt försports, att någon proposition i ämnet är att förvänta till årets riksdag. Uppställandet av fullgjord skattebetalning till kommunen såsom behörighetsvillkor betraktas emellertid i vida samhällslager som ett sådant renlighetskrav, som utan dröjsmål bör införlivas med gällande lagstiftning. Även om ytterligare utredning erfordras rörande den slutliga räckvidden och utformningen av den rättsregel i ämnet, som riksdagen i sina framställningar åren 1930 och 1934 åsyftat, och även om ytterligare övervägande bör ägnas frågan, om icke övriga i kommunallagarna upptagna villkor för behörighet till där omhandlade kommunala förtroendeuppdrag böra utsträckas att gälla även andra

dylika uppdrag, bör detta i de fall, där utarbetade lagförslag föreligga, icke utgöra hinder för införande av bestämmelse i kommunallagarna om fullgjord skattebetalning till kommunen i den utsträckning, som här ovan angivits, såsom villkor för valbarhet till kommunala förtroendeuppdrag. I fråga om lagen om kommunalstyrelse på landet, lagen om kommunalstyrelse i stad, lagen om församlingsstyrelse den 6 juni 1930, lagen om församlingsstyrelse i Stockholm samt lagen om skolstyrelse i vissa kommuner föreligga dylika ändringsförslag, vilka på Kungl. Maj:ts uppdrag i samband med framläggandet av yttrande och förslag angående revision av gällande förordningar om kommunalstyrelse i Stockholm m. m. utarbetats av Hj. L. Hammar-skjöld och vilka synas förtjänta att vinna riksdagens bifall redan detta år. Yrkanden härom framföras i anslutning till här angiven motivering i fem särskilda motioner.

I denna motion hemställes på grund av vad sålunda anförts,

- 1) att riksdagen måtte för sin del antaga följande

L a g

**om ändrad lydelse av 15 § i lagen om kommunalstyrelse på landet
den 6 juni 1930.**

15 §.

Kommunalstämma utser bland de röstberättigade, som äro boende inom kommunen och uppnått tjugufem års ålder, en ordförande och en vice ordförande för fyra kalenderår. Avgår den valde under uppdragstiden, utses i hans ställe annan för den återstående delen av samma tid. Underrättelse om dessa val, med angivande av de valdas namn och postadress, skall ofördröjligen insändas till länsstyrelsen för intagande i länskungörelserna.

Ordförande eller vice ordförande kan ej den vara, som:

- a) är omyndig;
- b) är i konkurstillstånd;
- c) är av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning;
- d) häftar för honom påförda utskylder till kommunen, vilka förfallit till betalning under något av de tre sistförflutna kalenderåren;
- e) på grund av honom ådömd straffpåföljd icke må utöva allmän befattning eller genom utslag, som ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till påföljd, som nu är sagd, eller är ställd under framtiden för brott, vilket kan medföra sådan påföljd; eller
- f) är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan.

Ej må annan avsäga sig uppdrag att vara ordförande eller vice ordförande än:

- a) ämbets- eller tjänsteman, som av sin befattning är hindrad att fullgöra uppdraget;
- b) den som uppnått sextio års ålder;

c) den som eljest uppgiver hinder, vilket godkännes av kommunalstämman; eller

d) vid valet den som de fyra senaste åren, det år då valet sker inberäknat, tjänstgjort såsom ordförande eller vice ordförande;

2) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om fortsatt utredning av frågan om fullgjord skattebetalning såsom villkor för valbarhet och behörighet till kommunala förtroendeuppdrag samt framläggande av förslag till de lagbestämmelser i ämnet, som kunna anses påkallade i anslutning till riksdagens tillkännagivna principståndpunkt.

Stockholm den 17 januari 1936.

A. Olsson
i Mora.

Gunnar Persson.

S. Linnér.

Gustaf Andersson
i Rasjön.

Oscar Carlström.

Karl Magnusson
i Skövde.
